

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **D. K.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 lipca 2024 r.

zażalenia skazanej D. K. na zarządzenie Przewodniczącego IV Wydziału Karnego
Odwoławczego Sądu Okręgowego w Świdnicy

z 1 lutego 2024 r. sygn. akt IV WKK 25/23,

o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie z 4 września 2023 r. o odmowie
przyjęcia kasacji osobistej od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z 19 lipca 2023 r., sygn. akt IV Ka 550/23,

na podstawie i k.p.k. w zw. z i k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. oraz k.p.k. *per
analogiam* w zw. z k.p.k..

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z 19 lipca 2023 r., sygn. akt IV Ka 550/23,
uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku z 7 marca 2023 r. sygn. akt II K 1466/20
i umorzył na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 1 k.k. postępowanie
w sprawie przeciwko D. K. o czyn z art. 193 k.k.

Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału IV Odwoławczego Sądu
Okręgowego w Świdnicy z 4 września 2023 r. kasacja osobista D. K. od tego

wyroku, nie została przyjęta. Zarządzenie zostało uznane za doręczone z dniem 27 września 2023 r.

Nadmienić wypada, iż D. K. w przedmiotowym postępowaniu okołokasacyjnym, na jej wniosek z 5 września 2023 r., zarządzeniem z 17 października 2023 r. zapewniono możliwość skorzystania z pomocy prawnej, wyznaczając obrońcę z urzędu, który pismem z 22 listopada 2023 r. powiadomił Sąd Okręgowy o braku podstaw do sporządzenia i wniesienia kasacji na korzyść D. K., którą to opinię uznano za doręczoną z dniem 15 grudnia 2023 r. Nadmienić wypada, iż z treści pisma z 7 grudnia 2023 r. sygnowanego podpisem skarżącej wynika, iż najpóźniej w tej dacie treść opinii była jej już znana.

Na tę decyzję procesową z 24 września 2023 r. o odmowie przyjęcia kasacji, pismem datowanym na 5 września 2023 r. zażalenie wniosła D. K. dopiero w dniu 3 stycznia 2024 r. zatem znacznie po upływie 7-dniowego terminu. W związku z tym, zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału IV Odwoławczego Sądu Okręgowego w Świdnicy z 1 lutego 2024 r. sygn. WKK 25/23, również ten środek odwoławczy nie został przyjęty. Przedmiotowe zarządzenie, zaskarżone zostało zażaleniem z 13 lutego 2024 r., w którym nie wskazano żadnych konkretnych uchybień zaskarżonego zarządzenia, ani nie sformułowano jakichkolwiek wniosków.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniesione zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszym rzędzie trzeba stwierdzić, że Sąd Najwyższy, tak jak każdy inny, orzekać może wyłącznie na podstawie przepisów ustawy procesowej, jaką w tym przypadku jest Kodeks postępowania karnego. Oceniając wszystkie czynności, jakie w tej sprawie podejmował Przewodniczący Wydziału, stwierdzić należy, iż znajdują one pełne podstawy faktyczne i prawne.

Przed merytorycznym rozpoznaniem zażalenia należy odnieść się do właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznania przedmiotowego zażalenia, którą to kwestię sąd bada z urzędu zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. Nie budzi wątpliwości, że na zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie

do sądu odwoławczego (art. 429 § 2 k.p.k. w zw. z art. 466 § 2 k.p.k.). Powstaje jednak pytanie, jaki sąd będzie pełnił funkcję "sądu odwoławczego" w przypadku zażaleń na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji. W przypadku tzw. postępowania przedkasacyjnego ustawodawca *expressis verbis* przyznał kompetencje Sądowi Najwyższemu jedynie do rozpoznawania zażaleń na odmowę przyjęcia kasacji (art. 530 § 3 k.p.k.). W orzecznictwie właściwość Sądu Najwyższego słusznie rozciągnięto jednak na rozpoznawanie wszystkich środków odwoławczych od rozstrzygnięć, które uniemożliwiają wniesienie kasacji (*vide* uchwała (7) SN z 27 lutego 2013 r. sygn. akt I KZP 26/12. OSNKW 2013, Nr 4, poz. 27; postanowienie SN z 21 czerwca 1996 r. sygn. akt V KZ 13/96, OSNKW 1996, nr 7-8, poz. 45). Tylko w takim przypadku zapewniona będzie efektywność sprawowanego przez Sąd Najwyższy nadzoru judykacyjnego, która zapobiegnie potencjalnemu blokowaniu przez sądy powszechne wnoszenia kasacji przez strony. Niewątpliwie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Decyzja o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji tamuje drogę do skutecznego wywiedzenia nadzwyczajnego środka odwoławczego. Skoro zatem Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania zażaleń na zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, to z treści art. 530 § 3 należy wywieść także uprawnienie do rozpoznania zażalenia na odmowę przyjęcia zażalenia (tak m.in. D. Świecki (w:) B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2022, art. 27).

Przechodząc do meritum, wobec braku jakiegokolwiek merytorycznej argumentacji pod adresem zaskarżonego zarządzenia wypada jedynie zauważyć, że w realiach procesowych sprawy jako oczywiste jawi się to, że w zasadniczej kwestii inicjatywa D. K., została podjęta po znacznym czasie od upływu 7-dniowego terminu na wniesienie zażalenia. Przedmiotowe zarządzenie doręczono jej w dniu 25 września 2023 r., zaś zażalenie na zarządzenie z 4 września 2023 r. D. K. wniosła dopiero w dniu 3 stycznia 2024 r., co obligowało do wydania zarządzenia o odmowie jego przyjęcia. Chronologicznie pierwsze z rozpoznanych zarządzeń, w świetle treści wspomnianej opinii prawnej ustanowionego z urzędu obrońcy z 22 listopada 2023 r., a nade wszystko naruszenia terminu zawitego (art. 122 §

1 k.p.k.), które zwalniało z potrzeby dodatkowego wezwania D. K. do uzupełnienia braków formalnych w postaci sporządzenia i podpisania kasacji przez adwokata lub radcę prawnego, do czego obliguje przepis art. 526 § 2 k.p.k., było prawidłowe. W przedmiotowej sprawie wezwanie skazanego do usunięcia braków formalnych nie tylko byłoby więc niecelowe - skoro stronie wyznaczono już wcześniej obrońcę z urzędu - ale i nie doprowadziłoby do oczekiwanego przezeń skutku.

Prawidłowo wydane zostało także obecnie zaskarżone zarządzenie z 1 lutego 2024 r. Zasadności zaskarżonej decyzji nie podważa nawet progwarancyjnie potraktowanie tej inicjatywy strony (na podstawie art. 118 § 1 k.p.k.), jako wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na zarządzenie z 4 września 2023 r. (art. 126 k.p.k.). Wobec treści tego zażalenia bowiem, w którym nie przedstawiono żadnej argumentacji odnośnie do wadliwości zaskarżonego zarządzenia oraz wobec niestwierdzenia podstaw do uchylenia tej decyzji procesowej w związku z wystąpieniem jednej z bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych w art. 439 § 1 k.p.k., brak jest podstaw do kwestionowania prawidłowości formalnej i merytorycznej wskazanego zarządzenia z 4 września 2023 r., czyniąc bezprzedmiotym to zażalenie także w tym aspekcie. W tej sytuacji odmowa przyjęcia zażalenia na zarządzenie z 1 lutego 2024 r. sygn. akt IV WKK 25/23 o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie z 4 września 2023 r. o odmowie przyjęcia kasacji osobistej od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z 19 lipca 2023 r. sygn. akt IV Ka 550/23 nie budzi zastrzeżeń.

Na marginesie wolno jedynie zauważyć, że jeżeli D. K. dostrzeża naruszenie swoich praw, które mogłyby stanowić podstawę do wniesienia kasacji, to może zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich lub Prokuratora Generalnego, którzy nie są związani żadnym terminem w zakresie uprawnienia do wnoszenia kasacji na korzyść skazanego.

W tym stanie sprawy zażalenie D. K. na uwzględnienie nie zasługiwało, a zaskarżone zarządzenie podlegało utrzymaniu w mocy.

[PGW]

(r.g.)